

หลักสูตรยกระดับฝีมือ
สาขาการบริหารสินค้าคงคลัง (Inventory Management)
ระยะเวลาฝึก ๓๐ ชั่วโมง
รหัสหลักสูตร ๕๕๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๘
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแพร่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑. หลักการและเหตุผล

ธุรกิจประเภทห้างสรรพสินค้าที่เริ่มต้นและเติบโตมากับท้องถิ่นและสามารถแข่งขันกับห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ เช่น บริษัทมหาชน (จำกัด) หรือธุรกิจข้ามชาติได้และดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบันนั้น เจ้าของธุรกิจผู้ก่อตั้งเริ่มแรกจะต้องมีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการดำเนินธุรกิจเพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้ต่อสู้กับคู่แข่งได้ นอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้เจ้าของธุรกิจในแต่ละรุ่นสามารถบริหารงาน ฝ่าวิกฤติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาได้ ฉะนั้นวัฒนธรรมและการบริหารงานในองค์กรของธุรกิจในลักษณะนี้จะมีแตกต่างจากระบบในองค์กรขนาดใหญ่อย่างสิ้นเชิง ซึ่งมักจะพบบรรยากาศในการทำงานและวัฒนธรรมในองค์กรที่มีความเป็นเอกลักษณ์และมักจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกับบุคลิกลักษณะเฉพาะของเจ้าของธุรกิจนั้นๆ เช่น หากเจ้าของกิจการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล มีความเอื้ออาทรกับพนักงานในองค์กร ปฏิบัติต่อคนในองค์กรอย่างเป็นกันเอง องค์กรนั้นก็จะมีบุคลากรที่จงรักภักดีต่อองค์กร ไม่พบปัญหาการเปลี่ยนงานหรือออกจากงานบ่อยนัก และธุรกิจมักมีความคุ้นเคย ผูกพันและมีการทำกิจกรรมร่วมกันกับบุคลากรและหน่วยงานในท้องถิ่น มีการรับพนักงานและส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่น ฉะนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนธุรกิจเหล่านี้ให้สามารถพัฒนาและเติบโตอย่างต่อเนื่องต่อไปได้ โดยไม่โดนธุรกิจใหญ่ต่างถิ่นกลืนในลักษณะปลาใหญ่กินปลาเล็ก ซึ่งอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาในระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระดับมหภาคได้

บริษัทแสงไทยแพร่ จำกัด ประกอบธุรกิจประเภทห้างสรรพสินค้า ภายใต้ชื่อกิจการมาร์คโพรแพร่ มีสำนักงานใหญ่อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ และมีการขยายสาขาอย่างต่อเนื่องไปยังอำเภอต่างๆ ทั้งหมด ๖ แห่ง ได้แก่ สูงเม่น เด่นชัย เวียงทอง ร่องวาง หนองม่วงไข่ และสอง มีระบบการจัดการขายที่มีประสิทธิภาพ สินค้าที่นำมาขายในห้างสรรพสินค้าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพดี และมีความหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแผนกซูเปอร์มาร์เก็ต (Supermarket) ที่มีสินค้าประเภทอาหารสดและอาหารแห้ง และเครื่องใช้อุปโภคบริโภค มีการตั้งราคาอย่างยุติธรรม นอกจากนั้นบริษัทแสงไทยแพร่ยังความร่วมมือกับภาครัฐในการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ การจัดกิจกรรมธงฟ้าราคาประหยัดร่วมกับจังหวัดแพร่ ฉะนั้นการบริหารจัดการระบบคลังสินค้าให้มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมาก ซึ่งระบบคลังสินค้าของบริษัทแสงไทย จำกัด มี ๒ ลักษณะคือ (๑) การแบ่งพื้นที่ให้ตัวแทนจำหน่ายสินค้า (Supplier) ทำการจัดการคลังสินค้าด้วยตนเองกล่าวคือ ตัวแทนจำหน่ายจะต้องเป็นผู้จัดการสินค้าในชั้นวางสินค้าในแผนกและคำนวณสินค้าที่ควรทำการสั่งเข้ามาเก็บในพื้นที่คลังสินค้าที่ห้างเป็นผู้กำหนดบริเวณให้ และ (๒) บริษัทเป็นผู้บริหารจัดการคลังสินค้าด้วยตัวเอง ซึ่งในลักษณะนี้บริษัทมีสินค้าที่ต้องบริหารจัดการเองในระบบน้อยกว่าพันธมิตร มีคลังสินค้าหลักที่บริหารจัดการเองโดยไม่มีการแบ่งพื้นที่ให้กับตัวแทนจำหน่ายเลย จำนวน ๑ แห่ง จากจำนวนคลังสินค้าทั้งหมดของบริษัท ๕ แห่ง

การเข้าสังเกตการณ์ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นและจัดประชุมกลุ่มย่อย เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับทักษะฝีมือแรงงานในจังหวัดแพร่ให้เป็นแรงงานคุณภาพ (Super worker) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและการบริการตามเป้าประสงค์ของนโยบายรัฐ และเพื่อร่วมกัน

ออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาระบบคลังสินค้าและเพื่อให้การจัดฝึกอบรมตรงตามเป้าประสงค์ของทางบริษัท ในที่ประชุมประกอบไปด้วย ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแพร่, ตัวแทนผู้บริหารจากบริษัท แสงไทยแพร่ จำกัด และตัวแทนจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ได้มีความเห็นร่วมกันว่า การจะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในระบบคลังสินค้าของแผนกซูเปอร์มาร์เก็ตของบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้นั้น จำเป็นจะต้องเริ่มจากการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในส่วนคลังสินค้าให้มีทักษะ องค์ความรู้และความเข้าใจในระบบคลังสินค้าในทิศทางเดียวกัน นอกจากองค์ความรู้ในเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการคลังสินค้าที่ต้องมีในการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้แล้ว ยังควรมีการฝึกปฏิบัติให้กับพนักงานในองค์กร โดยการเลือกคลังสินค้าที่สามารถออกแบบและจัดการเองได้ทั้งระบบมาเป็นส่วนหนึ่งของการลงมือฝึกทักษะและปฏิบัติจริง (Workshop) เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดฝึกอบรม โดยเฉพาะการฝึกทักษะในเรื่องการจัดเก็บ การจัดเรียงการบริหารพื้นที่คลังสินค้า การบริหารบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคลังสินค้า การสื่อสารข้อมูลและการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำงาน

หลังจากจบการฝึกอบรมในครั้งนี้แล้วเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ของการจัดสรรงบประมาณที่มาจากภาครัฐเพื่อการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานของจังหวัดแพร่ ควรจัดให้มีระบบการวัดและประเมินผลการจัดฝึกอบรมอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรมีการกลับไปสังเกตการณ์และประเมินผลการทำงานของพนักงานหลังจากจบการฝึกอบรมเป็นระยะ และมีการจัดเก็บข้อมูลจากการประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นฐานข้อมูล (Database) เพื่อพัฒนาองค์กรในระยะยาว

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้พนักงานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบคลังสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคมีความรู้ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ และเกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการระบบคลังสินค้าในหน่วยงาน
๒. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดทักษะเกี่ยวกับการจัดการคลังสินค้าในกิจการ เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดการสูญเสียของเวลาในการทำงาน เพิ่มพื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าสร้างบรรยากาศที่ดีในพื้นที่ปฏิบัติงาน
๓. เพื่อเป็นการบูรณาการการพัฒนาฝีมือแรงงานร่วมกับภาคเอกชนโดยเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของสถานประกอบกิจการ

๓. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมระยะเวลาฝึก ๓๐ ชั่วโมง โดยผู้รับการฝึกอบรมจะต้องมีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๔. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

- ๔.๑ มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป
- ๔.๒ พนักงานฝ่ายคลังสินค้าในบริษัทแสงไทยแพร่ จำกัด
- ๔.๓ มีสภาพร่างกายแข็งแรง และสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร

๕. เกณฑ์การผ่าน

ผู้รับการฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินผล จะต้องมียุทธศาสตร์ระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของระยะเวลาการฝึกอบรมทั้งหมด และผ่านการประเมินจากวิทยากร

๖. วุฒิบัตร

ผู้รับการฝึกที่ผ่านการประเมิน จะได้รับวุฒิบัตรจากสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแพร่ สาขาการบริหารสินค้าคงคลัง (Inventory Management)

๗. หัวข้อวิชา

รหัสหลักสูตร	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา(ชั่วโมง)	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๑	ความปลอดภัยในการทำงาน	๑	-
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๒	ความรู้ทั่วไปและสำคัญของการบริหารคลังสินค้า	๑	๑
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๓	ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๔	การจัดการคลังสินค้าในระบบโซ่อุปทาน	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๕	การควบคุมคลังสินค้าและการจัดการสินค้าคงคลัง	-	๓
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๖	มาตรฐานความปลอดภัยในระบบการบริหารคลังสินค้า	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๗	การจัดพื้นที่ชั้นวางเก็บสินค้า การบรรจุที่สะดวกและปลอดภัยในคลังสินค้า	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๘	การบริหารคลังสินค้าให้เหมาะกับสภาพคลังสินค้า	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๐๙	การบริหารพื้นที่ ระบบป้ายและเครื่องหมายในคลังสินค้า	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๑๐	การตรวจนับสินค้า การป้องกันปัญหาการทุจริต	๑	๒
๕๔๒๐๐๔๗๒๓๐๔๑๑	การบริหารจัดการของเหลือและเศษซาก	๐.๕	๑.๕
	การวัดและประเมินผล	๐.๕	๐.๕
	รวม	๑๐	๒๐
		๓๐	

๘. เนื้อหาวิชา

๘.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน

(๑ : ๐)

ศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน การจัดทีมงานส่งเสริมความปลอดภัย ภายในและภายนอกสำนักงาน ความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ทำงาน การใช้เครื่องมือ การเคลื่อนย้ายวัสดุและเก็บรักษาวัสดุความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า การป้องกันและระงับอัคคีภัย การส่งเสริมสุขภาพอนามัยพนักงาน การจัดหาชีวอนามัยและความปลอดภัยเบื้องต้น การตรวจความปลอดภัยการสอบสวนและวิเคราะห์ อุบัติเหตุในการทำงาน การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัยและการฝึกการหยั่งรู้อันตรายที่จะเกิดขณะปฏิบัติงาน

๘.๒ ความรู้ทั่วไปและความสำคัญของการบริหารคลังสินค้า (๑ : ๑)

ความรู้ทั่วไปและความสำคัญของการบริหารคลังสินค้าเอกสารและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องในระบบคลังสินค้าพื้นฐานทฤษฎีห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ที่สอดคล้องกับการบริหารสินค้าคงคลังหลักทั่วไปและความสำคัญของการบริหารสินค้าคงคลังในกิจการประเภทซื้อมาขายไป ความสำคัญของข้อมูลและเอกสารสำคัญที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร

๘.๓ ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง (๑ : ๒)

ศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทและความสำคัญของสินค้าคงคลังแต่ละประเภท การวิเคราะห์สินค้าคงคลังด้วยเทคนิค ABC การจำแนกสินค้าคงคลัง ลักษณะของอุปสงค์อิสระและอุปสงค์ตาม ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับต้นทุนการจัดการสินค้าคงคลัง การตัดสินใจพื้นฐานเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง ปัญหาการจัดการสินค้าคงคลังพื้นฐาน

๘.๔ การจัดการคลังสินค้าในระบบโซ่อุปทาน (๑ : ๒)

ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการคลังสินค้า การพิจารณาทำเลที่ตั้งคลังสินค้า องค์ประกอบของงานคลังสินค้า การจัดการคลังสินค้าในระบบโซ่อุปทาน การกำหนดรหัสที่ตั้งสินค้า (Location Code) แนวความคิดการวางผังและออกแบบคลังสินค้า การรับสินค้าเข้าคลังและการตรวจนับสินค้า โครงสร้างการดำเนินงานเกี่ยวกับคลังสินค้า การวางแผนและควบคุมการกระจายสินค้า การวางแผนดำเนินงานเกี่ยวกับคลังสินค้า ระบบการจัดการคลังสินค้า ฝึกปฏิบัติเรื่อง การวางแผนและควบคุมการกระจายสินค้า การวางแผนดำเนินงานเกี่ยวกับคลังสินค้า ระบบการจัดการคลังสินค้า

๘.๕ การควบคุมคลังสินค้าและการจัดการสินค้าคงคลัง (- : ๓)

ฝึกปฏิบัติ การวางผังและออกแบบคลังสินค้า การวิเคราะห์สินค้าคงคลังด้วยเทคนิค ABC การกำหนดรหัสที่ตั้งสินค้า (Location Code) โดยฝึกรูปแบบ การฝึกปฏิบัติงานจริง (On-the-Job Training) หรือ กิจกรรมกลุ่มย่อย (Small Group Activity) หรือ กิจกรรมกลุ่มด้านคุณภาพ (Quality Control Circle)

๘.๖ มาตรฐานความปลอดภัยในระบบการบริหารคลังสินค้า (๑ : ๒)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานความปลอดภัยในองค์กร การป้องกันและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากอุบัติเหตุในขณะปฏิบัติงานในระบบคลังสินค้า

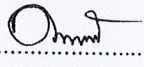
๘.๗ การจัดพื้นที่ชั้นวางเก็บสินค้าในคลังสินค้า (๑ : ๒)

ศึกษารูปแบบประเภทของระบบชั้นวางคลังสินค้า (Storage Racking System) เช่นการจัดชั้นวางสินค้าแบบ Long Span Shelf & Medium Rack, Multi-Rack System, Mezzanine Floor System Micro Rack, Drive-In Racking System เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดชั้นวางภายในคลังสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้กับพนักงานในการจัดวางตำแหน่งในการจัดเก็บสินค้าของแต่ละประเภท เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ได้เกิดประโยชน์สูงสุด

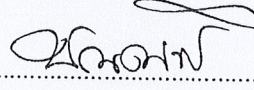
- ๘.๘ การบริหารคลังสินค้าให้เหมาะกับสภาพคลังสินค้า (๑ : ๒)
วิเคราะห์ประเภทของสินค้า ระบบการเคลื่อนย้าย การจัดเก็บ และการเบิกจ่ายสินค้าในคลัง
การบริหารพื้นที่ในการเก็บรักษา
- ๘.๙ การบริหารพื้นที่ ระบบป้ายและเครื่องหมายในคลังสินค้า (๑ : ๒)
การจัดการคลังสินค้า การบริหารพื้นที่ ระบบป้ายและเครื่องหมายในคลังสินค้าและการสร้าง
บรรยากาศที่ดีในการทำงานจัดบรรยากาศในการทำงาน การสื่อสารภายในองค์กร
- ๘.๑๐ การตรวจนับสินค้า การป้องกันปัญหาการทุจริต (๑ : ๒)
ระบบการตรวจนับและการพิสูจน์ความมีอยู่และความสมบูรณ์ของสินค้า ความเสี่ยงที่อาจ
เกิดขึ้นจากการทุจริตในระบบคลังสินค้า
- ๘.๑๑ การบริหารจัดการของเหลือและเศษซาก (๐.๕ : ๑.๕)
ประเภทของเหลือและเศษซาก และการบริหารจัดการ
- ๘.๑๒ วัตถุประสงค์และประเมินผล (๐.๕ : ๐.๕)

๙. ผู้จัดทำหลักสูตร

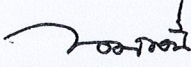
๙.๑. อาจารย์ ดร.อารีภมล ต.ไชยสุวรรณ	สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่
เฉลิมพระเกียรติ
๙.๒. อาจารย์ ดร.สิริยุพา เลิศกาญจนานพร	สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่
เฉลิมพระเกียรติ
๙.๓. อาจารย์กรรณิการ์ มอญแก้ว	สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่
เฉลิมพระเกียรติ
๙.๔. นายณพัทธ์กรณ์ สร้อยมุขต์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ
๙.๕. นางสาวพรประภา ดอกพุด	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวพรประภา ดอกพุด)

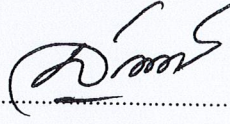
นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นางสาวพนัญชยา พงศ์สุขวัฒน์)

หัวหน้าฝ่ายบุคคล บริษัทแสงไทยแพร่ จำกัด

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายณพัทธ์กรณ์ สร้อยมุขต์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายสุนทร จันทร์เกิด)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแพร่